

Amaç	Hedef	Sektörel Operasyonel Program	Açıklama
Tarımsal üretimde büyüme, katma değer artışı ve kırsal kalkınma	Bitkisel üretimde katma değer artışı desteklenecektir.	S1: Küçük ölçekli sulama işleri programı	Özellikle yeni katılan illerde olmak üzere, bölgenin tamamında mümkünse kapalı sulama sistemleri, mevcut sulama kanallarının rehabilitasyonu, gerekli görülen alanlarda HİS gölet ve kanallarının yapımı gibi projeler bu program altında yürütülecektir.
		S2: Katma değeri yüksek bitkisel ürünlerde üretimin desteklenmesi programı	Bitkisel üretim çeşitlendirilerek gelir kaynakları artırılabacaktır. Kırsalda faaliyet gösteren çiftçi ailelerin tarımsal üretimleri çeşitlendirilerek gelir kaynakları artırılabacak ve sosyo-ekonomik açıdan kalkınması sağlanacaktır. Bölgede yetişen başta yüksek katma değerli tıbbi ve aromatik bitkiler olmak üzere organik tarıma dayalı girişimciliğin ve yenilikçi uygulamaların artırılması, değer zincirinin geliştirilmesi ve markalaşma faaliyetleri desteklenecektir.
	Et-balık ve arı ürünlerinde katma değer artırılabacaktır.	S3: Hayvansal üretime dayalı sanayinin geliştirilmesi programı	Hayvansal ürünlerin işleme ve paketlenme tesisleri desteklenecektir. Gıda güvenliği, kalite ve verim artışına yönelik damızlık materyallerin üretimi ve ekipman desteği ile üretici örgütleri desteklenecektir.
		S4: Arıcılığın geliştirilmesi programı	Bölgede arıcılık sektöründe üretilen bal ve diğer arı ürünlerinin paketlenme tesisleri ve temle petek üretim ekipmanları desteklenecektir. Arıcılık sektöründe verim artışına yönelik ana arı üretim işletmeleri oluşturulacaktır. Organik hayvancılık (arı) üretimi için sektör desteklenecektir.
		S5: İç sularda su ürünlerinin üretiminin desteklenmesi programı	İç sularda faaliyet gösteren balıkçılık işletmelerinin verim artışı ve ıslah amaçlı anaç materyal üretimi desteklenerek verim artışı ve ihracatın önü açılacaktır. Üretilen ürünlerin muhafazasına yönelik soğuk hava üniteleri desteklenecektir.

Amaç	Hedef	Sektörel Operasyonel Program	Açıklama
Tarımsal üretimde büyüme, katma değer artışı ve kırsal kalkınma	Kırsal nüfusun geliri ve yaşam kalitesi iyileştirilecektir.	S6: Kırsal kalkınma, tarımsal örgütlenme ve yöresel ürünlerin üretim-satış ve pazarlamasının desteklenmesi programı	Kırsal alanlarda ekonomik faaliyetlerin çeşitlendirilmesine yönelik uygulamalar, tarımsal üretim ve pazarlama çalışmalarında özellikle birlik ve kooperatifleşme ile rekabet gücünün artırılmasına ve gelirin tabana yayılmasını sağlamaya yönelik yenilikçi modeller ve örnek uygulamalar, dezavantajlı yörelerde yaşayan nüfusun yaşam standartlarının geliştirilmesine yönelik entegre kalkınma projeleri, üreticilerin ortak kullanımına yönelik altyapı ve donanım desteklerini kapsayan projeler bu program altında yürütülecektir.
		S7: Tarımsal eğitim ve yayım programı	Başta istihdam odaklı projeler olmak üzere; bitkisel üretimde toprak ve su kaynaklarının etkin kullanımını sağlamak, tarımsal eğitim ve yayım hizmetlerinin etkinliğinin ve bu konuda hizmet veren başta çiftçi örgütleri olmak üzere kurum ve kuruluşların kapasitelerinin artırılmasına katkıda bulunmak, kırsal dezavantajlı alanlardaki tarımın verimliliğinin artırılmasına ve hayvansal üretimde verimliliğin ve kalitenin artırılmasına yönelik eğitim ve yayım faaliyetleri ile proje desteği ve demonstrasyon faaliyetleri, modern altyapılar ve akıllı tarım teknolojileriyle çiftçilerin ve teknik personelin buluşturulması, gelecek nesillere çiftçilik mesleğinin benimsetilmesi gibi projeler bu program altında yürütülecektir.

Amaç	Hedef	Sektörel Operasyonel Program	Açıklama
Turizm ve sanayide ekonomik büyüme Turizm ve sanayide ekonomik büyüme Turizm ve sanayide ekonomik büyüme	Turizm faaliyetleri geliştirilecek ve çeşitlendirilecektir.	S8: Turizmin Geliştirilmesi Programı	Destinasyon yönetimi kapsamında oluşturulan ve turizm merkezi/turizm odağı olarak belirlenen bölgelerde, doğal ve kültürel kaynakları korumayı esas alan, bölgeye sosyo-ekonomik fayda sağlayan, yerel turizmin geliştirilmesine yönelik uygulama ve faaliyetler ile destinasyon yönetimi temelinde potansiyel arz eden doğa, kültür, spor, gastronomi, sağlık turizmi, eko-turizm, kırsal turizm ve agro turizm vb. konulara yönelik faaliyetler desteklenecektir. Ayrıca bölgenin kırsal turizm altyapısının güçlendirilmesi, önemli turizm alanlarını birbirine bağlayan ve önceden belirlenmiş olan güzergahlarda ulaşım aksı standartlarının yükseltilmesi, tanıtım ve markalaşma alanlarında da çalışmalar yürütülecektir.
		S9: Soyut ve somut kültürel mirasın korunması ve turizme kazandırılması programı	Soyut ve somut kültürel mirasın korunmasına ve turizme kazandırılmasına yönelik faaliyetler, tarihi, doğal ve kültürel turizm değerlerimizin destinasyon bazında gruplandırılarak tanıtılması; UNESCO koruması altındaki alanlar başta olmak üzere, arkeoloji, edebiyat, tarih, tabiat konulu tematik kültür rotalarının belirlenmesi ve bunların tanıtımına yönelik faaliyetlerin gerçekleştirilmesi; yöresel el sanatları ürünlerinin lisanslı özel tasarımlarla üretilmesi, markalaşması ve pazarlanmasına yönelik faaliyetler desteklenecektir. Ayrıca coğrafi işaretli ve niş ürün niteliğindeki ürünlerin üretiminin desteklenmesi konusunda da çeşitli çalışmalar yürütülecektir.
	Sanayi-Girişimcilik ve Ar-Ge desteklenecektir.	S10: Sanayi ekosisteminin güçlendirilmesi programı	Bölge sanayisinin rekabetçiliğini artıran, sanayi ekosistemini geliştirmeye yönelik, ar-ge, girişimcilik, sanayi ve üniversite işbirliğini artırıcı faaliyetler, fizibilite ile ekonomik potansiyelin araştırılması gibi konularındaki projeler bu program altında yürütülecektir.

Amaç	Hedef	Sektörel Operasyonel Program	Açıklama
Beşeri ve kurumsal kapasitenin geliştirilmesi	Beşeri kapasitenin artışına yönelik faaliyetler yürütülecektir.	S11: Yerel kurumların kapasitesinin geliştirilmesi programı	Merkezi idarenin taşra teşkilatında ve mahalli idarelerde personel kapasitesinin desteklenmesi, beşeri kaynak yönetiminin güçlendirilmesine yönelik faaliyetler desteklenecektir. Yerel düzeydeki kurumların teknolojik altyapılarının geliştirilmesi, hizmetlerde hız ve kalitenin artırılmasına yönelik projeler bu program altında uygulanacaktır. Yerel düzeye özgü sorunlara yönelik tematik çalışmalar yapan kurumlar (Kamu kurumları, belediyeler, üniversiteler, kooperatifler) için ihtiyaçlarına göre proje hazırlama ve yönetimi, AB mali yardımları, kaynak geliştirme, bütçe ve muhasebe ve mali yönetim eğitimleri gibi faaliyetler projeler şeklinde bu program altında uygulanacaktır.
		S12: Gençlerin ve kadınların eğitim ve istihdama kazandırılması programı	Eğitimde ve istihdamda yer almayan genç ile kadınların kişisel ve mesleki beceri kazanmalarını sağlayacak faaliyetler yürütülecektir. Bölgede hali hazırda var olan sektörlerde istihdam kalitesinin artırılmasına yönelik projeler ile ne eğitimde ne de istihdamda olan genç ile kadınların becerilerinin uyumlu hale getirilmesine yönelik projeler bu program altında uygulanacaktır. Kadınların ve gençlerin işgücü piyasasını katılımını kolaylaştırmak ve sürdürülebilir istihdamını desteklemek amacıyla; mesleki becerilerin geliştirilmesine yönelik düzenlenen mesleki eğitim kurslarının, işgücü piyasasına girişi kolaylaştırmak ve niteliklilerini artırmak amacıyla düzenlenen işbaşı eğitim programlarının sayıları artırılarak etkin bir istihdam politikası yürütülecektir.

Amaç	Hedef	Sektörel Operasyonel Program	Açıklama
Beşeri ve kurumsal kapasitenin geliştirilmesi	Dezavantajlı grupların sosyal hayata katılımı artırılacaktır.	S13: Özel gereksinimi olan bireylerin desteklenmesi programı	Bölgemizde yer alan, özel gereksinimi olan bireylerin; refah düzeyinin ve sosyal hayata katılımının artırılması, kişisel ve mesleki becerilerini artırmaya yönelik faaliyetler, kendilerinin ve ailelerinin ihtiyaç duyacağı rehabilitasyon çalışmaları ve yaşadıkları şehirlerde kendilerini güvende hissetmelerine yönelik kısmi altyapı ve araştırma çalışmaları gibi projeler bu program altında uygulanacaktır.
	Sosyal ve kültürel hayat desteklenecektir.	S14: Eğitim, kültür ve sanat faaliyetlerinin desteklenmesi programı	Özellikle ilçelerde, hali hazırda verilen ve program döneminde verilmesi muhtemel olan eğitim çalışmalarının niteliğinin güçlendirilmesi, sosyal hayatın canlandırılması, vatandaşların boş zamanlarını kaliteli şekilde doldurmaları amacıyla gezici tiyatro, çok sesli koro konserleri, sinema gibi çerçevesi usul ve esaslarda belirlenecek nitelikteki eğitim, kültür ve sanat faaliyetlerine yönelik projeler bu program altında yürütülecektir.